A photograph of a man in a grey jacket and a blue backpack, smiling and holding a camera. He is walking past a woman in a black jacket who is looking down. In the background, there is a sign with the text 'FRÅN 100:-' and 'A CRUISES'.

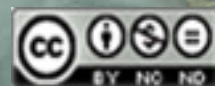
Zakarya och Diana har kommit till Sverige från Afghanistan som ensamkommande flyktingungdomar. Nu lever de sedan några år i Sverige, där de har permanent uppehållstillstånd och planerar att stanna.

Fakta:

MINJA HJORT är etnolog på Stockholms stadsmuseum och arbetar med att dokumentera hur människor lever i Stockholm. Just nu undersöker hon ensamkommande ungdomars situation genom projektet På väg. I projektet arbetar en pedagog, en fotograf och en etnolog med unga människor som går en kurs i exempelvis fotografering, samtidigt som kursens innehåll dokumenteras. Här luftas tankar om framtiden, hur du skapar ett nytt hem, om skolgång, familjen, relationer, boende och tillhörighet.

Vill du veta mer om projektet eller känner du någon som du tror är intresserad? Kontakta Minja Hjort på minja.hjorth@stockholm.se.

ZAKARYA

Aven publicerad i
globalarkivet.se

Plötsligt en vardag i STOCKHOLM

De flesta ensamkommande ungdomar som kommer till Sverige har rest genom stora delar av Europa i lastbil, bil eller båt, utan att veta vart de är på väg. Att leva i Stockholm och försöka bygga upp ett nytt liv utan föräldrar är en minst sagt komplex situation. Ungdomarnas tillhörighet till samhället och möjlighet att skapa ett hem är delvis villkorad av andra.

Många behöver ta ett stort ansvar själva för att ta kontakt med personer utanför det boende som de har placerats på.

Den nya situation som ett permanent uppehållstillstånd innebär ställer krav på att ungdomarna snabbt kan sätta sig in i studier, söka jobb och ordna en egen bostad. Även de som har ett rikt socialt liv kan känna sig ensamma, när minnen och tankar på familjen tar över känslorna i vardagen.

Det är på en fotokurs på Stockholms stadsmuseum som jag lär känna Zakarya och Diana. Zakarya bor i en ungdomslägenhet på Kungsholmen, men ska snart flytta igen. Huset är tolv våningar högt och byggt av massiv tegel. En av de boende har en Djurgårdsbanderoll hängandes i fönstret. Luckan i receptionen gapar tom, men någon öppnar ändå när jag trycker på knappen för att komma in. En mörkhårig kvinna med vänligt utseende frågar vem jag är på väg till. De flesta lägenheter i huset är ertor.

Zakarya flydde till Sverige delvis eftersom han är hazar, en av de grupper som ofta blir diskriminerade i Afghanistan.

– Sverige är ett mångkulturellt sam-

hälle. Jag tänker inte att jag är en traditionell hazarkille här. Som afghan i Sverige är det viktigt att ha kontakt med andra som är från Afghanistan, oavsett vilken folkgrupp de tillhör. Här kan jag det. Allt har blivit bättre för mig, det måste jag erkänna.

Zakarya har arbetat som tolk på ett bibliotek sedan han tog studenten i våras. Ett tag hade han tre extrajobb. Nu studerar han på universitetet i Stockholm och vill arbeta med

» Det var efter att jag kom till Sverige som jag förstod att det finns olika folkgrupper och språk i Afghanistan.

mänskliga rättigheter. På bordet hemma ligger höstens schema. Från måndag till fredag är det fullt upp från sju på morgonen till tio på kvällen. Lördagarna och söndagarna kommer att innehålla läsning och studier, fysisk aktivitet, vänner och ännu mer läsning. Zakarya tycker att planering är viktigt. Hans gamla idrottslärare, kusin och en annan bekant säger alla att han är ambitiös.

– Jag ska köpa pulverkaffe snart, det är bra att ha när jag ska bjuda på fika, säger han medan han packar upp wienerbröd och häller upp te.

Det märks att han är mån om andra. Teet smakar bergamott. De stora, sexkantiga glasen som går att köpa för en femma på Ikea kallas för Piale shorawi, ”ryska glas”, i Afghanistan.

– Det betyder att de är rejäla. Glasen påminner mig om kriget mellan Sovjetunionen och Afghanistan på 1980-talet.

Zakarya berättar om glasen på ett lätt-samt sätt. Det verkar nästan som att glasen är en symbol för stabilitet och vardag snarare

än krig. Han har en stark tilltro till framtiden. Han menar att han visserligen behöver kämpa för att orka och att han ofta tänker på sin familj. Men han vill och tror att han kan bidra till att det svenska samhället ska bli en bättre plats.

– Jag känner igen mig i det Zakarya beskriver angående tillhörighet. När jag flyttade från Afghanistan blev jag medveten om vem jag är. Jag är farsiwani, eller tadjik, men det förstod jag inte innan, säger Diana, som inte vill vara med på bild. Hon kommer från Kandahar, en stad i södra Afghanistan som är känd för att vara starkt konservativ.

– De flesta afghaner jobbar och hjälper varandra i det svenska samhället, både kvinnor och män. Jag kände tidigt en press att studera så fort jag kom till Sverige, men nu har jag det ganska lätt för mig så jag unnar mig en hobby. När jag bodde på ett transit-boende fick jag inte så mycket saker men jag fick faktiskt en symaskin. Nu syr jag mycket och fotograferar förstås!

En av de första gångerna jag träffade Diana fotograferade hon ett isflak. Hon berättar att hon gillar när det tunna flaket möter det tjocka. Hon har tagit fler fotografier nu och vi har även besökt fotoutställningar tillsammans.

I dag studerar Diana på gymnasiet och Zakarya på universitetet. Diana har återförenats med sin familj, som kommit till Sverige för att stanna. Zakaryas delvis splittrade familj varken kan eller vill resa till Sverige. De lever under lite olika förutsättningar i Sverige, men några erfarenheter kommer de alltid att dela. De har båda två lämnat ett liv bakom sig för att börja om, långt borta från Afghanistan. Nu gör de allt för att skapa sig ett nytt hem.

TEXT **MINJA HJORT**

FOTO **JOHAN STIGHOLT**

